

Notat vedr. tilslutning til offentlig vandforsyning

Ved e-mail dateret 16. januar 2026 fra advokat Pernille Aagaard Truelsen er jeg blevet bedt om at udfærdige en "second opinion" på spørgsmålet om forsyningspligt med vand i forhold til Strandvejskvarteret i København.

Advokat Truelsen har i den forbindelse fremsendt følgende materiale:

- Brev dateret 14. januar til Københavns Kommune.
- Kort over Strandvejskvarteret (bilag 1)
- Skøde tinglyst den 3. juli 1905 (bilag 2)
- Vandforsyningsplan 2012 (bilag 3)
- Vandløbsloven med kommentarer af Flemming Tolstrup (bilag 4)
- Regulativ for HOFOR Vand, 2023 (bilag 5)

Om vandforsyning

Vandforsyning er én af de klassiske kommunale forsyningsydelser. Hensynet bag det kommunale engagement er primært at sikre, at disse ydelser stilles til rådighed for kommunens borgere. Endvidere er den kommunale vandforsyning karakteriseret ved, at kommunen både er myndighed og driftsherre.^a

Forsyning med drikkevand (til bl.a. husholdningsformål) reguleres af vandforsyningsloven.^b Efter lovens § 14 skal kommunalbestyrelsen udarbejde "planer for, hvorledes vandforsyningen skal tilrettelægges, herunder hvilke almene vandforsyninger forsyningen skal bygge på, og hvilke forsyningsområder de enkelte almene vandforsyninger skal have."

Den første generelle vandforsyningslov i Danmark var lov nr. 54 af 31. marts 1926 om vandforsyningsanlæg. Denne ligger således efter etableringen af Strandvejskvarteret og det private fordelingsnet. Om ældre lovgivning for København, se kapitel 2 i betænkning afgivet i marts 1977 af det af miljøministeren den 16. juli 1975 nedsatte udvalg til undersøgelse af problemerne omkring vandforsyningen i hovedstadsområdet.^c

Om forsyningspligt

Visse forsyningsydelser er af så stor betydning, at lovgivningen har indført ret til at blive forsynet (*forsyningsret*). Modsvarende kan visse virksomheder være pålagt en

---

^a Se om kommunal forsyningsvirksomhed i *Kommunal miljøforvaltning – i retlig belysning* s. 63 ff.

^b Senest lovebekendtgørelse nr. 1149 af 28. oktober 2024 med senere ændringer.

^c Tilgængelig på <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/1977/87-503-2188-9/pdf/87-503-2188-9.pdf>.

forsyningspligt. Dette forhold findes inden for flere forsyningsområder.^d Eksistensen heraf er ikke noget specielt dansk fænomen. Se således EU-charterets artikel 36, hvorefter EU ”anerkender og respekterer adgangen til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, ...”.^e

Forsyningspligt efter vandforsyningsloven

Forsyningspligten kan opdeles i dels en pligt til at forsyne forbrugere, der er tilsluttet forsyningsvirksomhedens net, dels i en pligt til at tilslutte ”nye” forbrugere.

Vandforsyningslovens § 45, stk. 1, 1. pkt. indeholder følgende forsyningsforpligtelse: ”Almene vandforsyninger er forpligtet til på rimelige vilkår at overtage forsyningen af samtlige ejendomme inden for anlæggenes naturlige forsyningsområde.”

”Almen vandforsyning” er i lovens § 3, stk. 1, nr. 4 defineret som: ”Den person eller juridiske enhed, der ejer et eller flere vandforsyningsanlæg, der forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme hver, ...”.^f Det lægges til grund, at HOFOR er en sådan almen vandforsyning.

Begrebet ”vandforsyningsanlæg” er ikke defineret i loven, dens forarbejder eller bekendtgørelser. Af Den Danske Ordbog fremgår følgende definition: ”anlæg hvor man ved boring i jordskorpen eller ved indvinding af overfladevand, fx fra en sø, fremskaffer vand, renser og ilter det og fordeler det til forbrugerne”.

Det forhold, at HOFOR hidtil efter aftale med grundejerforeningen har leveret til et internt fordelingsnet kan ikke fravige den offentligretlige forsyningspligt i lovens § 45.

Naturlige forsyningsområde

Vandforsyningsloven definerer ikke begrebet ”naturlige forsyningsområde”. Regulativet (bilag 5) definerer heller ikke begrebet, men tillægger enhver ejer, hvis ejendom ligger i HOFORs naturlige forsyningsområde, en forsyningsret (afsnit 3.1).

Af vandforsyningsplanen (bilag 3) fremgår bl.a. følgende: ”Hele kommunen udgør ét samlet forsyningsområde, som forsynes af den almene vandforsyning KE.”^g Der er intet anført om, at en del af kommunen skulle være undtaget herfor. Det har således formodningen for sig, at også Strandvejskvarteret er omfattet af HOFORs naturlige forsyningsområde inden for hvilket § 45 finder anvendelse.

---

^d Se generelt om forsyningspligt i *Kommunal miljøforvaltning – i retlig belysning* s. 73 ff. i *Forsyningspligt og aftagepligt – Et offentligretligt studie* og i *Konkurrenceudsættelse og firmatisering*, s. 171 ff.

^e Tilgængelig på https://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_da.pdf

^f Definitionsbestemmelsen i vandforsyningslovens § 3 blev nyaffattet ved lov nr. 700 af 20. juni 2025 om forsyning med teknisk vand, § 18.

^g KE står for Københavns Energi, der nu har skiftet navn til HOFOR.

Leveringsgrænse

Normalt antages det, at en vandforsyningsvirksomhed vil levere til skel til den enkelte ejendom. Det konkrete leveringssted fremgår dog ikke af vandforsyningsloven. Det vil kunne reguleres af regulativet.

Af regulativet (bilag 5) fremgår, at HOFOR har ansvaret for stikledningen frem til ejendommens skel (afsnit 5.1). Stikledningen er defineret frem til ejendommens skel (afsnit 1.2). I overensstemmelse med denne leveringsgrænse er HOFOR forpligtet til at opretholde vandtryk frem til matrikelstel (afsnit 6.1).

Skel er også ift. HOFOR leveringsgrænsen. Der er ingen indikationer på, at regulativet forudsætter, at HOFOR ensidigt kan fravige levering til skel og nøjes med at levere til et privat fordelingsnet.

Etablering af et nyt net kan ses som en nødvendig strukturel forudsætning for, at HOFOR kan opfylde sin forsyningspligt efter lovens § 45. Omkostningerne herfor må reguleres i overensstemmelse med HOFORs almindelige takster. Efter regulativets afsnit 4.1. bestemmer HOFOR ”hvornår Forsyningsledninger skal anlægges, jf. **dog** vandforsyningslovens § 29 og §§ 45-48.” (min fremhævelse). HOFOR skal således ifm. anlæg af forsyningsledninger respektere forsyningsforpligtelsen.

Vandforsyningslovens § 49

Vandforsyningslovens § 49 har følgende ordlyd: ”Kan en ejendom forsynes med vand fra en forsyningsledning, som en almen vandforsyning har ført forbi ejendommen, har ejendommens ejer ret til at få vand til almindelig brug indlagt i ejendommen.”

I dette tilfælde har HOFOR ikke fremført sit forsyningsnet forbi hver enkelt ejendom i Strandvejskvarteret. Kan man så slutte modsætningsvis ift. en forsyningspligt? Nej, § 49 omhandler kun de tilfælde, hvor der er fremført et ledningsnet forbi den enkelte ejendom. I mangel heraf finder lovens § 45/regulativets afsnit 3.1. anvendelse. Her er kriteriet det naturlige forsyningsområde.

Servitutter

Servitutten, som præsenteret for mig i bilag 2, etablerer et privatretligt grundlag for, at det fælles fordelingsnet forsyner et antal ejendomme, og at vedligeholdelse bæres af ejere i forening. Ligeledes kan ejerne kræve servitutten opretholdt. Jeg lægger til grund, at de tinglyste servitutter har haft samme indhold.

Servitutten fjerner dog ikke HOFORs forsyningspligt efter vandforsyningslovens § 45. Servitutterne vedrører det eksisterende fordelingsnet, ikke et fremtidigt net etableret af en anden part (HOFOR).

Bent Ole Gram Mortensen

Professor, Jurist, Ph.D.

Højsgårds Alle 13, DK-2900 Hellerup, Tel. +45 39 66 00 77, email: bom@sam.sdu.dk

---

Konklusion

Ejendommene i Strandvejskvarteret kan støtte ret på forsyningsforpligtelsen i vandforsyningslovens § 45. HOFOR skal etablere de fornødne faciliteter til at opfylde denne forpligtelse.

Særlige bemærkninger

Det bemærkes, at en almen vandforsyning som HOFOR i tilfælde af overtagelsen af forsyningspligten vil kunne overtage det eksisterende fordelingsnet i Strandvejskvarteret ved ekspropriation, jf. vandforsyningslovens § 37.

Litteratur

Helle Tegner Anker, Birgitte Egelund Olsen & Bent Ole Gram Mortensen: *Kommunal miljøforvaltning – i retlig belysning*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag 2006.

Bent Ole Gram Mortensen & Helene Maria Biendzus Aastrup Jensen: *Konkurrenceudsættelse og firmatisering*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag 2013.

Bent Ole Gram Mortensen: *Forsyningspligt og aftagepligt – Et offentligretligt studie* i Trine Baumbach, Peter Blume & Michael Götze (red.): *Ret på flere felter*. Festskrift til Carsten Henrichsen, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2015, s. 323-341.

Betænkning afgivet i marts 1977 af det af miljøministeren den 16. juli 1975 nedsatte udvalg til undersøgelse af problemerne omkring vandforsyningen i hovedstadsområdet.

Tilgængelig på

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/1977/87-503-2188-9/pdf/87-503-2188-9.pdf>.

Virum, den 27. januar 2026

Bent Ole Gram Mortensen